

РЕШЕНИЕ

№ 19258

гр. София, 05.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав, в
публично заседание на 24.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **968** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК вр. чл. 118 КСО.

Образувано е по жалба на С. С. Б., чрез адв. Г. от АК Б. срещу Решение № 1040-21-783/20.12.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-18442-1/09.12.2024г. на ръководителя на осигуряването за безработица.

В жалбата се твърди, че решението и потвърденото с него разпореждане са незаконосъобразни, тъй като са издадени при неправилно приложение на материалния закон. Излагат се доводи, че независимо от възникналото трудово правоотношение, то липсата на реално осъществявана трудова дейност води до извод, че не е възникнало осигурително правоотношение. Цитира практика на ВАС и изтъква, че не е достатъчно лицето да има трудово правоотношение, а реално да осъществява трудова дейност, за да възникне осигурително правоотношение. Сочи, че прекратеното осигуряване от дружеството, на което е била управител е приключило към 01.01.2022г., тъй като от тази дата до настоящия момент дружеството не осъществява стопанска дейност, за което са подавани ГДД. Изтъква, че видно от Регистъра на осигурените лица, осигуряването на жалбоподателката е приключило към декември 2021г. поради това счита, че към датата на заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение на жалбоподателката - 10.10.2024г. с „Интербетон Е.“ последната не е била осигурявана при друг осигурител.

Иска се отмяна на оспореното решение и потвърденото с него разпореждане, както и присъждане на направените разноски по делото.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от адв. Г..

Ответникът - директорът на ТП на НОИ – С. град, чрез юрк. О., оспорва жалбата като неоснователна и моли същата да бъде отхвърлена с присъждане на юрисконсултско

възнаграждение, прави възражение за прекомерност на претендираното от оспорващата адвокатско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура редовно призована, не изпраща представител, не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София-град, Трето отделение, 62 -ри състав, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е започнало по Заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица № 214-00-18442/26.11.2024г. , подадено чрез Електронен портал за електронни услуги на ТП на НОИ С. град от С. С. Б., с искане за отпускане на парично обезщетение за безработица ПОБ на основание чл. 54а от КСО. Към заявлението е приложено копие от заповед , издадена от „ Интербетон Естейтс“ ЕООД за прекратяване на трудовото й правоотношение, считано от 11.10.2024г. на основание чл. 328 ал.1 т.3 от КТ.

С Разпореждане № 214-00-18442-1/09.12.2024г. на „за ръководител на осигуряването за безработица“ Е. В., на основание чл. 54ж, ал. 1 от КСО във вр. с чл. 54а, ал. 1 и чл. 54б ал.3 от КСО, е отпуснато на парично обезщетение за безработица на жалбоподателката Б., считано от 26.11.2024г. до 25.03.2025г. в размер на 18лв. дневно. Административният орган е мотивирал становището си с обстоятелството, че за заявителката е налице последно прекратяване на осигуряването от 26.11.2024г. на основание Договор за управление и контрол по ТР с регистрацията в АЗ.

Разпореждането е оспорено от Б. по реда на чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "б" от КСО.

С Решение № 1040-21-783/20.12.2024 г. директорът на ТП на НОИ – С. – град е отхвърлил жалбата и е потвърдил Разпореждане № 214-00-18442-1/09.12.2024г. Посочено е, че лицата, подлежащи на задължително осигуряване са визирани в чл. 4 от КСО, а чл. 54 а на КСО определя, че ПОБ се изплаща от датата на последното прекратяване на осигуряването. Разпоредбата на чл. 10 от КСО гласи, че осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а ал.1от КСО и за които са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването й, т.е осигуряването се свързва с упражняването на трудова дейност, като до прекратяването му се дължат осигурителни вноски, тъй като това време се зачита за осигурителен стаж.

Решаващият орган е мотивирал акта си с обстоятелството, че след проверка в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ТРРЮЛНЦ/ е установено, че на 07.08.2019г. жалбоподателката е вписана като собственик и управител на дружество „Център за обучение СИБЕЛ“ ЕООД , а на 26.11.2024г. е заличена като такава. В регистъра на осигурените лица за Б. са подавани данни по реда на чл. 5 ал.4т.1 от КСО за периода 01.03.2021г. до 31.12.2021г. включително с код за вид осигурен „10“ – като за лице, упражняващо трудова дейност по възложен договор за управление и контрол. Приел е, че дори и дружеството, на което е управител да няма дейност и доходи, то не е налице прекратяване на осигуряването, а прекъсване на осигуряването, което не поражда права по чл. 54а от КСО, тъй като в тази разпоредба изрично е въведено прекратяване на осигуряването, като изискване за възникване право на ПОБ.

При така установената фактическа обстановка и съобразно чл. 159 от АПК, чл. 168, ал. 1 от АПК, във вр. с чл. 146 от АПК, Административен съд – София – град, прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК от надлежна страна и при липса на предпоставките по чл. 159 от АПК, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност пред АССГ.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна по следните съображения:

Оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са издадени от компетентен орган, в установената писмена форма и със съдържанието по чл. 59, ал. 2 от АПК. В производството по административен контрол за законосъобразност не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, правилно е приложен и материалния закон. В оспореното решение са посочени последователно извършените действия, изложени са фактически и правни изводи. Формулиран е ясен диспозитив. От обстоятелствената част става ясно, че контролиращият административен орган споделя извода на издателя на административния акт за наличие на предпоставките за отпускане на парично обезщетение за безработица, за посочения в него период. Подробно мотивирано е и разпореждането издадено от длъжностното лице по чл. 54ж от КСО с установяване, че жалбоподателката е освободена като управител на "Център за обучение СИБЕЛ" ЕООД на 26.11.2024г., на която дата е вписано заличаването ѝ като едноличен собственик на капитала и управител на дружеството, поради което едва от тази дата същата има право на ПОБ. Взети са предвид данните в ТРРЮЛНЦ по партидата на дружеството и същите са подробно обсъдени. Направен е извод, че освобождаването ѝ като управител на дружеството е иницирано от самата нея. Това препраща към разпоредбата на чл. 54б ал. 3 от КСО, който текст урежда случаите, при които трудовата дейност е прекратена по инициатива или със съгласието на лицето. Това от своя страна определя минимален размер на ПОБ за срок от 4 месеца, който за 2024г. е 18 лв. дневно / Закона за бюджета на ДОО за 2024г./.

В случая няма спор по фактите и същите правилно са установени от административния орган.

Жалбоподателката твърди, че отговаря на материалноправните предпоставки за отпускане на ПОБ, предвидени в чл. 54а, ал. 1 от КСО, като счита, че неправилно административният орган е игнорирал обстоятелството, че от 01.12.2021 г. не е упражнявала трудова дейност по чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО и че към датата на заповедта за прекратяване на трудовото ѝ правоотношение с „Интербетон Естейтс“ ЕООД не е била в осигуряване към друг осигурител.

Настоящият състав намира възраженията в жалбата за неоснователни по следните съображения:

Право на парично обезщетение за безработица, съгласно чл. 54а от КСО, имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: 1.) имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; 2.) не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от КСО или професионална пенсия по чл. 168 от КСО; 3 не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от КТ.

Според нормата на чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица по този кодекс са: управителите и прокуристите на търговски дружества, на еднолични търговци, на техните клонове и на клоновете на чуждестранни юридически лица, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиците и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на неперсонифицирани дружества и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от Търговския закон, техни поделения или на други юридически лица, създадени със закон.

По смисъла на чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването се свързва с упражняването на трудова дейност, като до прекратяването ѝ се дължат осигурителни вноски, тъй като това време се зачита за осигурителен етаж.

В случаите, при които има периоди, през които не се упражнява трудова дейност, поради което не са внасяни осигурителни вноски и не се зачита за осигурителен стаж, но правоотношението, при което се полага труд не е прекратено, е налице прекъсване, а не прекратяване на осигуряването. Според чл. 10, ал. 2 от КСО, осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо, че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО не е прекратена.

В тази връзка за придобиване на право на ПОБ законодателят изисква кумулативно наличието на прекратяване на осигуряването, определен размер осигурителен стаж за риска "Безработица", регистрация в Агенция по заетостта, да не е придобито право на пенсия и да не се упражнява трудова дейност, за която лицето подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО.

Съгласно разпоредбата на чл. 137, ал. 1, т. 5, във връзка с чл. 147, ал. 2 от Търговския закон, едноличният собственик решава въпросите от компетентността на общото събрание, в т. ч. избира управителя, определя възнаграждението му и го освобождава от отговорност.

Съгласно чл. 140, ал. 4 от Търговския закон, увеличаване и намаляване на капитала, приемане и изключване на съдружник, преобразуване на дружеството, избор и освобождаване на управител, както и назначаване на ликвидатор, имат действие от вписването им в търговския регистър.

По смисъла на цитираната норма вписването има конститутивно действие, тъй като законът категорично повелява, че освобождаването на управителя поражда правни последици от момента на вписване, а не от датата на съставяне на протокола за вземане на решения от едноличния собственик на капитала - в т. ч. приетите решения за прекратяване на правомощията му като управител на търговското дружество и прекратяване на договора за управление.

Съгласно чл. 141 ТЗ, за третите добросъвестни лица управителят представлява търговското дружество от датата на вписването му в Търговския регистър като управител до датата на заличаване на това вписване. По силата на чл. 7, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ вписаното обстоятелство се смята, че е станало известно на трети добросъвестни лица от момента на вписването. В случая ТП на НОИ-С. град е трето добросъвестно лице, тъй като не е участвало при регистрацията на търговското дружество, нито в органите му на управление, нито в неговата търговска дейност, поради което се осведомява относно обстоятелствата касаещи дружеството от вписаното им в Търговския регистър.

Предвид цитираните норми, за дата на прекратяване на осигуряването на управителите на търговски дружества се счита датата, на която освобождаването на управителя е вписано в този регистър.

От събраните по делото доказателства безспорно се установява, че жалбоподателката е вписана като управител на "Център за обучение Сибел" ЕООД в Търговския регистър, който на основание чл. 11 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел е публичен и всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща регистрите. Съгласно чл. 23, ал. 6 от същия закон ако е посочен идентификационен код, съдът, държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, организации, предоставящи обществени услуги, включително банките, нямат право да изискват доказването на обстоятелства, вписани в търговския регистър и в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, и представянето на актове, обявени в търговския регистър.

Както бе отбелязано по-горе в настоящия случай е налице прекъсване, а не прекратяване на осигуряването. Прекъсването на осигуряването обаче не поражда права по чл. 54а, ал. 1 от КСО,

тъй като в разпоредбата изрично е предвидена като предпоставка за възникване на право на парично обезщетение за безработица прекратяване на осигуряването, което по отношение на жалбоподателката не е налице. В този смисъл неоснователни са възраженията на жалбоподателката.

Следователно може да се направи обоснован извод, че за Б. са налице предпоставките предвидени в чл. 54а от КСО за възникване правото на обезщетение за безработица, но от датата на вписване на обстоятелството за освобождаването и като едноличен собственик на капитала и управител на дружеството. Поради това неоснователен е доводът за неправилно приложение на материалния закон от страна на административния орган.

В този смисъл е и практиката на ВАС - Решение № 13072 от 3.10.2019 г. на ВАС по адм. д. № 1591/2019 г., Решение № 6296/19.05.2017 г. на ВАС, VI отделение, постановено по адм. д. № 2842/2017 г., Решение № 2695/01.03.2018 г. на ВАС, VI отделение, постановено по адм. д. № 298/2017 г., Решение № 13262 от 5.11.2014 г. на ВАС по адм. д. № 6817/2014 г., VI отделение.

Оспореното решение е съобразено с целта на закона. Тази цел е спазена, тъй като ПОБ имат само лицата, за които са налице предвидените в КСО предпоставки, а не лица, неотговарящи на императивните изисквания на закона за неговото отпускане.

По изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че не са налице основанията по чл. 146 от АПК за отмяна на оспореното решение и потвърденото с него разпореждане. Жалбата се явява неоснователна и следва да се отхвърли.

С оглед изхода на спора в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, на основание чл. 143, ал. 3 от АПК във връзка с чл. 37 от ЗПП, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК,

Административен съд – София – град, Трето отделение, 62 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. С. Б., чрез адв. Г. от АК Б. срещу Решение № 1040-21-783/20.12.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-18442-1/09.12.2024г. на директора на ТП на НОИ С. град.

ОСЪЖДА С. С. Б. да заплати на ТП на НОИ С. -град сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение за настоящото производство.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване съгласно чл. 119, ал. 1 вр. чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "б. " от КСО.

Съдия: